

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

MEDITATIE

“Welgelukzalig is de mens die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren” [Spreuken 8: 34].

Den Haag is de stad van de landelijke politiek. Daar zetelt de regering. Daar vergadert de volksvertegenwoordiging. Daar vinden in deze weken en maanden de besprekingen plaats die moeten uitlopen op de vorming van een nieuw kabinet. Het vlot nog niet zo erg. Elke dag wordt uitgezien naar nieuwe ontwikkelingen. We kennen het beeld. De verslaggevers en tv-reporters groepen samen voor de ingang van het gebouw waar het allemaal plaats vindt. Bij eerdere gelegenheden, bijvoorbeeld in het geval van een kabinetscrisis, dromden de journalisten samen achter die deur van de kamer waar druk werd vergaderd. Daar mogen zij niet naar binnen. Maar niet zodra die deur maar even opengaat, dan dringen ze naar voren om aan degene die naar buiten komt te vragen hoe het verloop van de vergadering is. Ze zijn nieuwsgierig of er al wat te melden valt. Want de kranten moeten gevuld worden en het journaal vanavond moet de nodige beelden laten zien. We kunnen van die verslaggevers zeggen dat ze er de hele dag op uit zijn om iets te horen, “dagelijks wakende aan de poorten, waarnemende de posten van de deuren...” Ze zijn gespitst op het minste geringste bericht. Waarom? Wel, hóren - dat willen ze.

Dat is het ook waar onze tekst op doelt. Wie is daar binnen? Daar is de Wijsheid. De woning van de Wijsheid wordt in het Spreukenboek aangeduid als een aanzienlijk gebouw, een paleis zelfs. Ik lees aan het begin van het volgende hoofdstuk: “De opperste Wijsheid heeft Haar huis gebouwd...” Het is een vorstelijke woning. Daar zetelt zij. Vanuit dat paleis geeft zij onderwijs. Aan allen die het horen willen. Aan allen die zich verzamelen bij haar deuren. Aan allen “die waken aan haar poorten, waarnemende de posten van haar deuren...”

Wie is de Wijsheid? Het is de Heere Zelf. Het is de grote God die een boodschap heeft voor deze wereld. Voor deze verloren wereld. Voor de verloren zondaren van de wereld. Maar nu is de vraag: wie heeft er belang bij? Wie ziet er naar uit om een woord uit Zijn mond te vernemen? Wie spitst het oor om in zijn of haar leven de stem van de Wijsheid, de stem van de grote Koning, te horen? Wie? Hoor eens! Ze zijn er. Ik kom ze op diverse bladzijden van de heilige Schrift tegen. De kleine Samuël: “Spreek Heere, want Uw knecht hoort!” De dichter van Psalm 49: “Ik neig het oor, daar ik op Gods inspraak wacht!” Een andere dichter: “Ziet, gelijk de ogen der knechten zijn op de hand van hun heren, gelijk de ogen der dienstmaagd zijn op de hand van haar vrouw - also zijn onze ogen op de Heere, onze God, totdat Hij ons genadig zij.”

Wie is het dus, op wie onze tekst doelt? Het is de mens, die niet zonder God kan. Niet zonder de stem van Zijn mond, niet zonder het Woord van Zijn stem. Ja, en niet zomaar één keer. Niet incidenteel en vluchtig. Niet af en toe eens. Nee, als ik de werkwoorden in onze tekst lees, dan is dat een duurzame, voortdurende begeerte om te horen. Dan hoor ik daar iets in van: “Ik liet niet af hand en oog op te heffen naar omhoog...” Mag ik u op nog een getuige van deze geestelijke houding wijzen? David: “Eén ding heb ik van de Heere begeerd. Dat zal ik zoeken. Dat ik al de dagen van mijn leven mocht wonen in het huis des Heeren. Om de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen en te doorzoeken in Zijn tempel. Mijn hart roept uit tot God die leeft, en aan mijn ziel het leven geeft.” Herkent u het? *Dagelijks wakende aan Mijn poorten...* Let eens op dat woordje ‘waken’. U voelt wel, daar zit een bepaalde drang achter. De verslaggevers die ik noemde, zijn er gespitst op om elk woordje, elk nieuwtje te horen. Nauwkeurig houden ze de deur in de gaten. Zo is het met een mens die belang bij de Heere kreeg. Bij Zijn Woord en bij Zijn dienst. Wat denkt u, toen Mefiboseth, de kleinzoon van koning Saul, bij David ontboden werd, zal hij niet helemaal gericht zijn geweest op wat David tegen hem zeggen zou? Zou het zijn dood of zijn leven betekenen? Hij buigt voor David neer. Wat zal hij te horen krijgen? Wat een wonder, David zegt tot hem: “Vreest niet, Mefiboseth. Ik zal zeker weldadigheid bij u doen!”

Weldadigheid, genade voor een zondaar als ik ben. Maar ook leiding en ondersteuning in dagen van moeite en zorg. Troost in leven en in sterven. Bij de Heere te ontvangen. Als je dat hebt ontdekt, dan kun je niet meer zonder Hem. Dan is Hij je één en al. Ik ben zo arm en zo verloren, zo vol van ellende en nood, ik weet geen andere plaats dan aan de posten van Zijn deur, wakende aan Zijn poorten...

Niet alleen één keer... Nee, dat is mijn leven! Boven die stand kom ik niet uit. Een christen is niet iemand die een beter mens is geworden. Van een hogere kwaliteit dan iemand anders. Welnee, een ware christen is een mens midden in de dood, maar wetend van het leven in Christus. Buiten zichzelf. En daarom moet ik altijd bij Hem zijn! Aan de posten van Zijn deur. Zie mij, Heere, Wien elk moet duchten, tot U vluchten! Hij beschaamt niet degenen die Hem zoeken!

J.M.J. Kieviet

Eert uw vader ...?

Er zijn mensen die het altijd moeilijk hebben als de Tien Geboden worden voorgelezen. En die helemaal vastlopen als er over het Vijfde Gebod wordt gepreekt. 'Eert uw vader en uw moeder'. Sommigen zijn in hun jeugd lichamelijk of psychisch mishandeld door hun moeder. Anderen zijn als kind seksueel misbruikt door hun vader. Zoiets gaat levenslang mee, zelfs tot in de ouderdom toe. En als ze aan hun vader of moeder terugdenken, dan is dat met boosheid, pijn of verdriet in hun hart. En ze tobben levenslang met de vraag: Hoe kan ik mijn vader of moeder eren? Die mij zo heeft mishandeld, zo heeft misbruikt?

Vorige keer ging het over de verantwoordelijkheid van Jakobs zonen naar hun vader. Door hun zonde hebben zij het geestelijk donker gemaakt in het leven van Jakob. Maar Jakob zelf gaat ook niet vrijuit. Is hij voor een groot deel niet zelf verantwoordelijk voor de jaloezie van zijn zoons op Jozef? Heeft hij die jongen niet verwend en voorgetrokken? Is Jakob nu altijd wel zo'n goede vader voor hen geweest? Heeft hij hen het goede voorbeeld gegeven? Wie het leven van Jakob kent, zal moeten zeggen dat Jakob in de opvoeding echt wel steken heeft laten vallen. En zien we dat nu ook niet opnieuw? Jakob verhindert zijn zoons om terug naar Egypte te gaan. Hij verhindert ze om koren te halen. Hij wordt onredelijk. En is dat geen element uit de Jozefsgeschiedenis die ook vandaag nog van betekenis is?

Want ouders kunnen soms onredelijk zijn. En sommigen kunnen hun kinderen bovenmatig streng behandelen. En jawel, kinderen moeten hun ouders eren. Dat zegt de Heere in Zijn wet en dat laten we staan. Maar daar gaat nog wel iets aan vooraf. De Catechismus zegt in de uitleg van het Vijfde Gebod, dat kinderen zich aan de goede leer en straf van hun ouders moeten onderwerpen. Maar de vooronderstelling is natuurlijk wel dat er een goede leer

moet zijn. En willen kinderen zich aan een goede straf kunnen onderwerpen, dan moet die goede straf er wel zijn!

En wat als er helemaal geen goede leer is? Wat doet dat met kinderen? Als een jongen zijn moeder hoort vloeken? Of als een meisje haar vader schuine moppen hoort vertellen? Hoe kunnen ze hun ouders dan eren?

En dat wordt nog veel moeilijker als een vader zijn dochter misbruikt. Of als een moeder haar zoon mishandelt.

Vorige keer heb ik geschreven dat kinderen soms op het hart van ouders kunnen trappen. Sommige ouders hebben veel verdriet vanwege het gedrag van hun kinderen.

Maar andersom komt dat ook voor. Dat sommige kinderen veel verdriet hebben vanwege het gedrag van hun ouders of één van hun ouders.

Paulus zegt in Efeze 6: 'Vaders, verwekt uw kinderen niet tot toorn, maar voedt hen op in de lering en vermaning des Heeren'. En in Kolossenzen 3: 'Vaders, tergt uw kinderen niet, opdat zij niet moedeloos worden'. Dat gaat wel vooraf aan het gebod: 'Eert uw vader en uw moeder'!

Bij een goede opvoeding hoort dat kinderen echt meetellen. Is er aandacht voor hen? Is er echt belangstelling voor hun leven, voor hun problemen, voor hun vragen, voor hun interesses? Is er tijd voor de kinderen, wordt er naar hen geluisterd, krijgen ze de gelegenheid om zich uit te spreken, is er een sfeer thuis waarin ze een stuk geborgenheid en veiligheid en vertrouwen ervaren? Samengevat, krijgen de kinderen echte liefde?

Liefhebben moet je leren door een voorbeeld te ontvangen. Liefhebben moet je leren door eerst zelf liefde te krijgen. Hoe kan een kind zijn ouders liefhebben als het geen of weinig liefde heeft ontvangen? En dan kan zo'n vader wel zeggen: 'Joh, eert uw vader en uw moeder!' Maar hij kan beter zijn mond maar houden. En hij kan zich beter afvragen: heb ik mijn kind ooit wel echt geleerd wat het is om lief te hebben?

Misschien wordt jij ook wel onbarmhartig streng opgevoed. Misschien is er iemand die op dit moment zelfs wordt mishandeld. Misschien wordt jij wel misbruikt of weet je van iemand die misbruikt wordt. Ik wil je vragen: zwijg niet, maar spreek er met iemand over. Al is het nog zo moeilijk. En al ben je bang voor de gevolgen. Maar ga er mee naar iemand die je vertrouwt. Daarmee overtreedt je het Vijfde Gebod echt niet. Het enige wat gebeuren moet, is dat het misbruik of de mishandeling gestopt moet worden!

*Genesis 43:6
En Israël zeide:
Waarom hebt gij
zo kwalijk aan mij
gedaan, dat gij
dien man te
kennen gaft,
of gij nog een
broeder hadt?*

Elke zondag wordt in de middag- of avonddienst het Apostolicum uitgesproken en zo beleden. Geen geringe zaak. De twaalf artikelen van ons algemeen christelijke geloof bevatten waarheden, werkelijkheden, die niet tijdgebonden zijn. Nu heeft het 'ik geloof in' betekenis. Echter het waarin geloofd wordt gaat voorop. Het spreekt van Goddelijke werkelijkheden. Die zijn het werk van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest. Het wijst op het verleden, heden en de toekomst. Gaat het over de toekomst, dan gaat het over de alles beslissende toekomst.

In artikel 7 wordt beleden: Van waar Hij, nl. Jezus Christus de Heere, komt om te oordelen de levenden en de doden. Jezus Christus komt weder. Hij kwam naar de aarde. Hij ging van de aarde en komt weder naar de aarde. Het staat in Gods Woord en Jezus Christus heeft het Zelf beleden. Een hele werkelijkheid waar iedereen bij betrokken is. Vanaf Adam en Eva tot de laatst geborene in Jezus' verschijningsuur op de wereld. In de tijd van Zijn afscheid nemen heeft Jezus tot Zijn discipelen op Zijn heengaan en terugkeer gewezen en op Zijn doen. Daarbij heeft Jezus het niet gelaten. Veel onderwijs heeft Jezus omtrent de wederkomst en al het gebeuren wat daarbij betrokken is gegeven. De toekomst staat vast. Opvallend is dat Jezus met nadruk wijst op het gebeuren in de eindtijd, in de laatste dagen, in de laatste ure (2 Tim. 3:1 en 1 Joh. 2:18). Dat is de tijd tussen hemelvaart en de wederkomst van Christus. We behoren acht te geven op Jezus' spreken van die tijd. Er leven en werken verleidende geesten en valse Christussen. Er zullen zijn verdrukking, haat, afval, toename van wetsverachting en verkillung van liefde. Een grote massa in de samenleving onttrekt zich aan het Woord. Binnen de kerken wordt het Woord van God aangepast aan het eigentijdse denken. De dagen van Noach en van Lot komen terug. Gods Kerk krijgt heel wat te verduren. Maar zij is niet alleen en niet zonder toekomst. De Heere neemt Zijn Woord niet weg. Het

Het Apostolicum (32)

is zelfs zo dat Jezus getuigt: Dit Evangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis alle volken en dan zal het einde komen (Matth. 24:14). De volheid der heidenen zal ingaan, binnengaan. Rom. 11:25. Israël zal in het beloofde heil delen. Zichtbaar wordt dat God Israël niet heeft afgeschreven. Daar behoort aan gedacht en voor gebeden te worden. Echter behoren volken rondom Israël een plaats te hebben in de dienst. Psalm 87 leeft toch wel onder ons? Handelingen 2 en Openbaring 7 mogen we niet voorbijzien. De Heere zal zijn tot een eeuwig licht en de dagen der duisternis nemen een einde. Met volle zekerheid en tot troost is de belijdenis: Vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden. Dit staat beschreven in het Woord. Het is vastgelegd in de belijdenis van de Kerk. Opvallend is het dat de wederkomst van Jezus en alles wat daarbij betrokken is in de belijdenis gezien wordt als een doel van enige troost. Een heilsfeit in de toekomst. In het einde aller dingen. Jezus heeft niet gegrepen naar macht en machtsuitoefening. De Vader heeft Hem hiertoe geroepen. Joh. 5:27. Het laatste oordeel laat twee zijden zien. De rechte verhouding van de mens tot God in Christus is beslissend. Op de grote dag zal niemand ontbreken. De grote scheiding voltrekt zich dan. Matth. 25:31-46. Nu wordt de vraag gesteld (vraag 52): wat troost u de wederkomst van Christus? Voor Luther was in zijn jeugd de jongste dag een vreselijke dag. Later werd het voor hem de liefdevolle jongste dag. Calvijn zegt: laat ons als Gods volk niet aarzelen om naar de komst van de Heere te verlangen als naar de aller gelukkigste zaak. Luther en Calvijn wijzen veel op het woord van Jezus bestemd voor de eindtijd. Lukas 21:28. De eindtijd zal niet gemakkelijk zijn. Veel wordt gehoord en gezien. Veel zal treffen. Satan zal werken op allerlei wijze. Hij is gekomen tot zijn laatste aanval. Die aanval is sterk en sluw. Maar de eindoverwinning blijft uit. Koning Jezus bestijgt Zijn troon als Heerser, Rechter en Redder. Zijn naam is toch Jezus, Zaligmaker. En daarom is er verwachting. Maar die verwachting moet blijken in waakzaamheid en werkzaamheid. Die werkelijkheden laten zien dat er een levende verhouding met Jezus Christus de Heere is. Ook treft elke heilsdaad van Jezus Christus de Heere en verbindt nauw aan Hem. Men

blijft zich wel zien als zondaar. Voor de heilige, rechtvaardige Vader van de Zoon heeft men door het paradijsgebeuren geen bestaansgrond. Het staan voor Gods rechterstoel is niet onbekend. Maar ook is geen onbekende zaak het 'Ik voor u'. Jezus Christus is berecht, veroordeeld, gevonnist, is de door God vervloekte kruisdood gestorven. Het mag werkelijkheid zijn: Jezus werd mijn Zaligmaker voor de Rechter. In het eindgericht is Jezus mijn eeuwige Zaligmaker. In het leven geen vreemde voor Jezus. In het eindgericht geen onbekende. Wat een troost. Ik ken de Mijnen en wordt van de Mijnen gekend. Joh. 10:14. Zo gaat het geestelijk toe en niet anders. De Zijnen zullen zonder verschrikking verschijnen voor de rechterstoel van Christus. Op Jezus' grote dag zal er heel wat gebeuren. De eeuwige scheiding voltrekt zich. Hier is het leven in licht en duisternis. Kaf en koren. Graan en onkruid. Vriend en vijand. Maar dan. Bij de eeuwige scheiding is betrokken de afrekening. Het werpen in de eeuwige verdoemenis en de opname tot de Heere in de hemelse blijdschap en heerlijkheid. Welk een verschil. Welk een tegenstelling. Bij het gebeuren zijn ook wij betrokken. Niemand uitgesloten. Als nu gewezen wordt op Jezus en mijn vijanden dan dienen we goed te lezen wat er staat. Jezus' vijanden zijn mijn enige vijanden. Ik heb als het goed is geen andere vijanden dan Jezus' vijanden. Er is over het gebeuren ook geen leedvermaak of wraakzucht. Blijdschap is er wel als het gaat over het feit dat Jezus Christus eeuwig zonder vijanden altoos zal heersen en regeren. De keerzijde van de afrekening is de opname van alle uitverkorenen in heerlijkheid. Zondag 19 van ons leerboek is een van de weinige zondagen waar over de uitverkiezing wordt gesproken. De uitverkiezing is geen harde, starre leer. In Gods uitverkiezing ontspringt een oceaan van Gods eeuwige liefde in Jezus Christus door de Heilige Geest. Het wordt gekend. De beleving, de genieting ervan, leidt tot het belijden: Onverdiende zaligheên heb ik van mijn God genoten. 'k Roem in vrije gunst alleen. De grondtoon van het belijden is er en neemt toe. Zonder enige waardigheid of verdienstelijkheid van onze zijde. Het is: door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen. Hoe is het bij ons als ambtsdragers?

M.C. Tanis

‘En Paulus zeide: Ik wenste wel van God dat, en bijna en geheel, niet alleen jij, maar ook allen die mij heden horen, zodanigen werden gelijk als ik ben, uitgenomen deze banden.’ Handelingen 26:29

Paulus wenste dat zijn hoorders niet alleen bijna een christen zouden zijn, maar hij begeerde dat zij in waarheid een christen zouden zijn. Agrippa had gezegd in vers 28 ‘Gij beweegt mij bijna een christen te worden.’ Daarop antwoordde Paulus hem: Ik wenste wel van God dat u niet alleen bijna, maar dat u geheel werd zoals ik ben. Paulus wenst hem toe een echte christen te zijn. Paulus was een christen, daartoe van eeuwigheid door God verkoren. Zijn naam staat geschreven in het boek des levens. Paulus kon niet verloren gaan in der eeuwigheid. Hij was een uitverkoren vat. De Heere had aan Paulus een vlezen hart gegeven. Paulus was krachtig geroepen, wedergeboren en bekeerd. Paulus deelde in de vergeving der zonden. Paulus kende de rechtvaardiging door het geloof en heiligmaking. De verheerlijking zou het deel van Paulus worden. Paulus was een vrolijk christen, zo zegt Smijtegelt. Hij ondervond vertroosting van God door verzekeringen en verzegelingen van Gods genade. Hij kreeg vaak bezoek van de hemel. Paulus was ook een vrolijk christen in zijn banden en verdrukkingen. Hij roemde zelfs in de verdrukking. Niets kon hem scheiden van de liefde Gods. Paulus was een vrolijk christen omdat hij naar de hemel verlangde. Smijtegelt zegt ook dat Paulus een buitengewoon christen was. Hij was op een buitengewone manier geroepen tot apostel. Paulus mocht wonderen doen. Hij had de Heere Jezus gezien. Paulus had het gezicht gezien van de Macedonische man die zei: ‘Kom over in Macedonië en help ons.’ Paulus was opgenomen geweest tot in de derde hemel. Paulus was zonder twijfel een echte christen. Dat wenst Paulus nu koning Agrippa en ook de andere hoorders toe. Daaruit blijkt de grote liefde van Paulus. Grote macht zal Agrippa niet baten als hij geen christen wordt. Paulus wilde niet ruilen met Agrippa. Paulus meent wat hij Agrippa en de andere hoorders toewenst. Paulus kon niemand bekeren. Daarom zegt hij: ‘Ik wenste wel van God.’ Paulus wenste Agrippa met de zijnen geen banden, geen gevangenschap toe.

Toepassing. “Zie nu eens uit al deze zaken hoe elk kind van God en iedere getrouwe predikant voortdurend wenst en bidt dat niet velen maar allen niet alleen een nabij- maar een echt christen mochten zijn.” Jozua zei tegen het volk: Dient den Heere, uw God, met gehele uw hart. Een kind van God en een getrouw predikant doen niet zoals Kaïn die sprak ‘Ben ik mijns broeders hoeder?’ Het is een gebod van de Heere om te zien naar onze naasten. “Zo wil God ook dat een getrouw predikant en een kind van God allen die ons aangaan, zullen proberen te trekken uit het vuur van de zonden.” Het natuurlijke leven wil zich vermenigvuldigen, zo is het ook

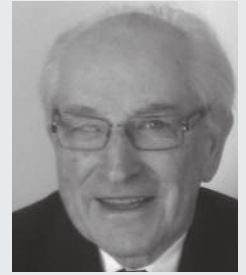
met het geestelijke leven. Getrouwe predikanten en Gods kinderen wensen en begeren het leven dat zij ontvangen hebben voort te zetten. De liefde van Christus dringt hen. Als een blinde naar het water zou lopen, proberen wij hem tegen te houden. Het is de wens en begeerte van getrouwe predikers en van Gods kinderen dat zondaren bekeerd worden, verlost worden uit hun ellendige toestand, waar zij van nature blind voor zijn. Sommige mensen zijn ermee tevreden dat zij een nabijchristen zijn. Er zijn zelfs mensen die helemaal geen christen willen zijn. Waarom willen sommigen een nabijchristen zijn? Omdat zij denken toch wel in de hemel te komen. Zo was het met de rijke jongeling en met de farizeeër. Zo was het ook met Paulus voor zijn bekering. Soms overtreffen nabijchristenen Gods kinderen in uiterlijke plichten. Zo aten de farizeeën nadat zij hun handen gewassen hadden. Dat deden de discipelen niet. De nabijchristen laat er soms wat doorglippen. Hij waarschuwt bijvoorbeeld niet tegen het vloeken als hij daardoor zijn baan zou kunnen verliezen. De ware profeet Micha liet zich niet overhalen het goede over Achab uit te spreken. Micha wilde alleen het woord van God spreken. Een nabijchristen wil niet de gunst van de mensen verliezen. “En helaas, om een vonkje gunst niet uit te blussen van de mensen, steekt men een vuur van toorn Gods in brand, zoals we zien in Bileam. Om de gunst van Balak te genieten, werd de toorn van God ontstoken.” Een nabijchristen zegt dat David en Lot nog vele zonden hadden, die God hen vergeven heeft, dus dat zij ook nog wel wat zonden mogen vasthouden, die hen ook vergeven zullen worden. Een nabijchristen wil geen echt christen zijn omdat hij niet tegen alle zonden wil strijden en omdat hij de haat, die Gods kinderen ondervinden, wil vermijden. Ware christenen hebben het uitwendig en inwendig heel moeilijk, dat wil een nabijchristen niet. Nabijchristenen willen zich niet bekeren en veel zonden belijden. Zij willen zichzelf niet verloochenen, hun kruis op zich nemen en de Heere volgen. Bent u een waarachtig en levend christen? Ten aanzien van anderen is de ware christen zachtmoedig en bescheiden. U mag niet wensen te zijn zoals Bileam was. Als u hem had horen spreken, zou u het misschien gewenst hebben. “Kinderen van God, heb toch goede moed. U bent allen koningen en priesters Gods. U wilt niet zijn als zij, maar zij moeten zijn zoals u. Heb toch geen berouw van uw staat, al is het dat u tot een schouwspel bent van de wereld. Het zal als niet zijn bij de heerlijkheid die ons zal geopenbaard worden. Wees maar welgemoed, u zult in eeuwigheid gekroond worden. En nadat u zult opgestaan zijn, zult u eeuwig getroost worden in genade en in heerlijkheid. Amen, ja amen.”

A. van Heteren

DIGI-TIENERS

In “De Wachter Sions” stond vorig jaar een artikel dat ik vanwege het belang van de zaak integraal overneem. Het werd geschreven door de Heer L. van der Tang.

“Digitieners zijn geboren in een digitale wereld, een wereld waarin zij eerder wisten hoe ze moesten swipen dan hoe ze moesten praten. Digitieners zijn compleet mobiel georiënteerd en doen alles met hun smartphone... Ze zijn van alle markten thuis en kunnen daarom razendsnel keuzes maken in hun digitale leefwereld. Zij hebben voor elk doel en elke community waar ze bij horen een eigen kanaal of device en maken hiervoor bewuste afwegingen.

Digitieners vervelen zich snel en struinen het internet af op zoek naar vermaak. Op het gebied van social media zijn de Digitieners trendsetters, kanalen die hun ouders en opa's en oma's nog niet ontdekt hebben zijn hip and happening. Maar zodra volwassenen toetreden in door jongeren geadopteerde social media, doen ze de dingen die ze echt belangrijk vinden om met hun vrienden te delen, lekker weer ergens anders...”

Aldus onderzoekers van Ruigrok Netpanel in hun inleiding bij het onlangs verschenen rapport: ‘What's happening online. Inzicht in jouw generatie’. Wanneer zij over digitieners spreken bedoelen ze jongeren van 14-20 jaar. Volgens het onderzoek beschikt op dit moment 94% van de digitieners over een smartphone en besteden zij bijna 3 uur per dag aan sociale media.

Opvallend is dat zij daarbij gelijktijdig gebruik maken van ten minste vijf verschillende online netwerken, bijvoorbeeld Whatsapp voor persoonlijk en privé contact, YouTube voor vermaak en gespreksstof, Instagram voor het delen van leuke momenten en Snapchat om gekke of lelijke foto's te sturen naar vrienden of vriendinnen.

Onderzoek naar mediagedrag in onze gezindte laat vergelijkbare patronen zien. Uit een recent onderzoek van Driestar Educatief blijkt dat 66% van de 12-jarigen beschikt over een smartphone. Vrijwel altijd betekent dit dat zij ongefilterde toegang hebben tot alles wat op internet beschikbaar is.

Hierdoor wordt een bom gelegd onder veel van wat we de afgelopen 15-20 jaar in onze gezindte bedacht hebben aan beleid en richtlijnen voor verantwoord gebruik van moderne media. Filters? Ze worden zelden gebruikt op smartphones, en echt goede filters zijn bovendien niet beschikbaar. Beperken tot noodzakelijk gebruik? Het gebruik is hoofdzakelijk niet-noodzakelijk. Geen amusement? Jong en oud kijkt naar vlogs, speelfilms en televisieseries. Geen computer op slaapkamers? Mobieltjes heb je altijd bij je en liggen 's nachts onder handbereik.

De gevolgen zijn groot. Onze gezindte raakt doordrenkt van de wereld en wordt steeds meer gelijkvormig aan de wereld. Dat kan ook niet anders. Geen mens kan zich ongestraft ongebreideld laven aan de zondige geneugten van een online wereld zonder dat dit grote gevolgen heeft. Opvattingen over normen en waarden veranderen. Consciënties raken toegeschroeid. Nieuwe vormen van verslaving winnen terrein. De Bijbel wordt een nietszeggend boek. Preken worden ervaren als lang en saai. Het beslag wijkt. Indrukken verdampen. Overtuigingen worden geblust. Roepstemmen gedoofd. Harten raken verhard. Gods Geest wordt bedroefd.

Het is terecht dat een groeiende groep ouders zich daar grote zorgen over maakt. Sommige ouders die toestonden dat hun kind een smartphone kreeg toen het naar de middelbare school ging, zagen hun zoon of dochter in luttele weken of maanden onherkenbaar veranderen, en verloren naar hun waarneming in belangrijke mate het contact met hun kind. Kwam dat alleen doordat zoon of dochter een smartphone kreeg? Vast niet, maar dat het een rol speelde is duidelijk.

In meerdere plaatsen van ons land zijn de laatste tijd collectieven gevormd door ouders van leerlingen die reformatorische middelbare scholen bezoeken. De gedachte erachter is dat het goed is om elkaar als ouders op te zoeken en ervaringen uit te wisselen op het gebied van mediagebruik, en om daarin te proberen schouder aan schouder te staan. Dit mede omdat het argument van kinderen zo vaak is: ‘maar iedereen mag het.’

Het ontstaan van deze oudercollectieven is geen verkeerde ontwikkeling. In het RD werd een aantal maanden geleden door diverse mensen gereageerd op dit nieuwe fenomeen. Er klonken nogal wat twijfels door in de reacties. Deze ouders zouden zich misschien teveel richten op smartphones als ‘single issue’. Ze zouden er wellicht te weinig rekening mee houden dat je er niet klaar mee bent met je kind geen smartphone te geven.

Die twijfels lijken me niet terecht. Deze ouders zijn niet naïef en weten heus wel dat er meer nodig is dan ‘nee’ te zeggen tegen smartphones voor hun kinderen. Ze begrijpen ook dat de ontwikkelingen op het gebied van digitale media snel gaan en dat het daarbij zeker niet alleen om smartphones gaat. En ze beseffen ook echt wel dat het uiteindelijk onvermijdelijk is dat kinderen te maken krijgen met alle vormen van digitale media wanneer ze de maatschappij ingaan, en dat het hun taak als ouders is om kinderen hierop voor te bereiden.

Maar juist daarom zoeken zij elkaar op, om hierin met elkaar een weg te vinden. Ik zou bijna zeggen: eindelijk! Hebben we het niet veel te lang aan deskundigen overgelaten om zich druk te maken over dit onderwerp? Hun inspanningen waren - en zijn - belangrijk en te waarderen, maar is het geen positieve ontwikkeling dat er nu ouders zijn die op deze wijze met elkaar hun verantwoordelijkheid proberen te nemen?

Gaat uw kind dit jaar voor het eerst naar de middelbare school? Overweeg aansluiting bij een oudercollectief. Het is nuttig om als ouders met elkaar te bespreken hoe er gezamenlijke lijnen getrokken kunnen worden. En het is ook goed om ervaringen te delen en elkaar scherp te houden.

Bovendien, denk er over na om uw kind voorlopig géén smartphone te geven. Ik beweer niet dat het een gemakkelijke keuze is. Ook niet dat dit de oplossing is voor alle problemen. En al helemaal niet dat het u ontslaat van uw plicht om kinderen op bewuste wijze om te leren gaan met moderne media. Maar het is nonsens dat kinderen op twaalfjarige leeftijd vrijelijk 7x24 uur moeten kunnen beschikken over een telefoon annex televisie annex gamebox annex bioscoop annex pornowinkel in broekzakformaat.

Waarom zou u dit uw kind eigenlijk willen aandoen? Waarom zou u uw kind willen loslaten in het domein waar de satan vrij spel heeft? Is het in overeenstemming met de doopbelofte die u hebt afgelegd? Is uw kind dan niet in zonde ontvangen en geboren? Heeft het geen hart dat geneigd is tot alle kwaad? Geen ziel die voor de eeuwigheid geschapen is?

Uiteraard komt er een moment dat uw zoon of dochter wel een mobieltje zal hebben. Misschien als het 15, 16 of 18 wordt. Daarin moet u een eigen afweging maken. Maar bereid hen er wel op voor. Spreek af dat een mobieltje niet behoort tot het domein waar privacy heerst. Ga uit van openheid, ook wanneer het gaat om uw eigen mobieltje. Als het goed is kan dit lijden. Uw kind moet alles van u op uw mobieltje kunnen zien zonder dat u zich ervoor hoeft te schamen, en omgekeerd.

Spreek ook wat heldere huisregels af. Bijvoorbeeld: geen mobieltjes tijdens het eten. Mobieltjes uit op zondag. Geen mobieltjes op slaapkamers. Als volstaan kan worden met een eenvoudig mobieltje zonder internet, doe dat dan. Wordt er toch een smartphone gebruikt, maak dan gebruik van hulpmiddelen om veilig en verantwoord gebruik ervan te bevorderen, ook al zijn die verre van volmaakt.

Gebruik bijvoorbeeld de mobiele filter van KlikSAFE en/of een hulpmiddel zoals Yona, dat als het goed is binnenkort gratis beschikbaar komt. Dit is een app waarmee gebruikers van smartphones zichzelf doelen en grenzen kunnen stellen voor mediagebruik, en bovendien een maatje kunnen kiezen die meekijkt wanneer doelen niet gehaald worden of grenzen overschreden worden. Samen sterker staan, dat is het idee.

Bovenal, smee de Heere dagelijks dat wij en onze kinderen door genade uitgerust worden met de wapenrusting Gods. Alleen dan kunnen wij staande blijven en wederstaan in de boze dag. De helm der zaligheid. Het zwaard des Geestes hetwelk is Gods Woord. Het schild des geloofs. Ze zijn alle even noodzakelijk in een wereld die in het boze ligt, en waar de duivel weet dat hij nog maar weinig tijd heeft.

Overweegt u om zich aan te sluiten bij een oudercollectief? Stuur een email naar oudercollectief@klikSAFE.nl. Vermeld behalve uw naam ook uw woonplaats en de VO school die door uw kind(eren) bezocht wordt. Uw gegevens worden dan doorgestuurd naar de contactpersoon van het betreffende collectief.

P. Roos

Laat u met God verzoenen! (slot)

Een man van graniet, met het hart van een kind. Zo is hij wel genoemd: John Charles Ryle, anglicaans bisschop en dienaar van het Woord, die leefde van 1816 tot 1900. Vorig jaar kwam een mooie biografie over hem in Nederlandse vertaling uit. De moeite van het lezen waard! Een en ander bracht me ertoe een bekend geworden geschrift van zijn hand nog eens te lezen: *Warnings to the churches*. De onder ons nog wel bekende ds. C. Smits vertaalde het zo'n 45 jaar geleden al. Onlangs kwam een frisse nieuwe vertaling van het boekje uit: *Waarschuwing aan de kerken*. Ryle achtte het in zijn tijd noodzaak om de kerk van Engeland te waarschuwen voor de donkere wolken die hij zich zag samenvakken boven zijn land en volk. Concreet vreesde hij de afstand die genomen werd van de oude belijdenissen, samengaan met een toenemende Schriftkritiek die de klassieke thema's onder vuur nam. Hij waarschuwde voor valse en vreemde leringen. Tegelijkertijd voerde hij een bewogen pleidooi om toch de Bijbelse gronden waarop de leer van de Reformatie was gefundeerd niet te verlaten. Hier volgt een stukje uit zijn vermanend boek, in de vertaling van ds. Smits.

“Een diepere kennis van de Goddelijke genade, het eeuwig voornemen en de toepassing van Christus' zaligend werk, een sterker verstaan van de leringen der genade, van Gods liefde in Christus, van Christus' volle en gehele voldoening van de zonden, van rechtvaardiging alleen door het geloof, een intieme bekendheid van Christus, de Gever en Fontein van genade, Zijn ambten, Zijn kracht, een meer rechte bevinding van het inwendige werk der genade in het hart – dit, ja dit alléén is de geheime grond van hartversterking. Dit is het oude pad des vredes. Dit is de ware troost voor radeloze consciënties. Het mag op het eerste gezicht te eenvoudig, te gemakkelijk, te algemeen schijnen. Maar al de wijsheid van mensen kan nooit de zwaarbeladene een betere weg tonen voor de rust zijner

ziel. Verborgten hoogmoed en eigen-gerechtigheid, vrees ik, zijn te dikwijls de oorzaak, waarom deze weg niet gebruikt wordt.”

Door de eeuwen heen hebben theologen aangeschuurd tegen het ergeriswekkende evangelie van de verzoening met God door voldoening alleen. Is het ook in 2017 nodig een waarschuwing aan de kerken te laten horen? Ik vrees van wel. De leer van de Schrift aangaande dit belangrijk thema is ook onder ons niet meer onomstreden. Zelfs in kerken die zich gereformeerd noemen, wordt geknaagd aan het Schriftgezag. En ook de beproefde leer van de verzoening moet aanvallen verduren. Iets meer dan een halve eeuw geleden spraakmakend gebleken in de vrijzinnige hoek van de Hervormde kerk, al snel daarna overgenomen tot in de Gereformeerde Kerken toe, duiden de bezwaren nu ook op in kerken die zich lange tijd een voorbeeld van orthodoxie noemden. Snelle afval... Quis non fleret? Wie zou niet wenen? Men acht het inmiddels aanstootgevend God te moeten beschouwen als een toornend God. Zelfs wordt de leer van de verzoening tot een karikatuur gemaakt met behulp van de voorstelling van “een God die bloed wil zien.” Alsof de bijbelse bloedtheologie op eerwraak zou zijn gebaseerd. Op de achtergrond van dit alles zal ook wel een verzet broeden tegen het bijbelse mensbeeld. De mens die tot het goede niet in staat is, maar geneigd tot alle kwaad. Die gered moet worden niet met behulp van zijn eigen prestaties, maar wiens gerechtigheid een “vreemde gerechtigheid” is, verworven door de bloedstorting van Gods eigen Zoon. Ondertussen blijft het loflied van Gods kerk: “Jezus, Uw verzoenend sterven blijft het rustpunt van mijn hart!”

In de jaren zeventig van de vorige eeuw preekte de hervormde ds. W.L. Tukker in een uitvoerige serie over de Nederlandse Geloofsbelijdenis. In zijn preek over artikel 12 lezen we ten slotte het

volgende. “Wij hebben niet van node enig ander middel te zoeken of uit te denken, om ons met God te verzoenen, dan alleen deze offerande, eenmaal geschied. En wat achten velen het toch nodig, om wel een ander middel te zoeken. Als zij al een middel zoeken, want zeer vele mensen denken aan heel hun verzoening niet. Anderen denken: God heeft Zijn voldoening in Christus, wat deert mij nog en zij denken er nooit aan, om ook zelf het rantsoen te bekomen. Onthoudt het voor altijd, dat Gods voldoening en ons rantsoen, onze losprijs, met elkaar moeten corresponderen. Bij het offer ontving God de voldoening, en werd van het bloed ook aan de duim, de teen, het oorlapje van de offeraar gestreken.”

Ds. Tukker eindigde met een ernstige waarschuwing om toch te erkennen dat Jezus de enige Zaligmaker is. Erkennen, niet alleen met de mond, maar Hem ook als zodanig te zoeken. Buiten Hem is er immers geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Ook als we van harte de gereformeerde leer van de verzoening door voldoening belijden, blijft het nog nodig Christus door het geloof te kennen als mijn Borg en Zaligmaker. Hij en Hij alleen is het die Zijn volk zalig maakt van hun zonden. Ds. Tukker nog eens: “Wat zoudt ge toch buiten Jezus, in de plaats van Jezus zoeken? Uw gebeden met al hun betrekkelikheden, met al de zondigheden van dien? Of mogelijk uw offers, maar die nooit enige zedelijke schuld afdoen? Of denklijk uw vroomheid, uw wetsbetrachting, uw rechtzinnigheid, uw kerkelijk leven, uw vriendenkring, uw goede gezindheid jegens predikers of jegens rechte christenen? Niets van dat al. Niemand dan Jezus alleen! Het is ook niet nodig, om enig middel te zoeken. Dat middel is er, het is voldoende en ... het is te bekomen! Voor schuldige zondaars.”

J.M.J. Kieviet

Boos op God

Een tweetal vragen van een lezer uit Woudenberg willen we nu proberen te beantwoorden; de eerste vraag nu en de volgende met leven en welzijn in ons volgende blad. De eerste vraag betreft de reactie van iemand die een ernstige boodschap te verwerken kreeg. Het is een grote schrik als we van de arts te horen krijgen dat we een tumor hebben. Deze persoon reageerde met: Ik ben boos op God.

Al kennen we de persoon in kwestie niet, toch wil ik proberen er wat van te zeggen. Het is in ieder geval een puur menselijke reactie. Ook als we de Heere persoonlijk mogen kennen, zijn we het dan altijd met de Heere en Zijn weg met ons eens? Is daar geen genade voor nodig? Zeker bij een weg die regelrecht tegen vlees en bloed ingaat? Het is niet overeenkomstig onze aard om het in een kruisweg met Hem eens te zijn en onder Hem te komen. Er kan zelfs grote opstand in het hart rijzen, boosheid en een God als het ware ter verantwoording roepen. Maar, zo zegt u: dat is toch verkeerd om zo te reageren? Ja hoor, het is verkeerd. Maar we zijn toch verkeerd? Of niet soms? Nee, goed praten doe ik het niet. Maar ik heb mijn eigen hart wel een beetje leren kennen, weet u. En uit het hart komen voort “boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen”, Matth. 15:19. En als de Heere Jezus, de grote Kenner des harten dit zegt, voegt Hij er nog aan toe dat deze zaken de mens verontreinigen. En dus ook schuldig stellen tegenover de Heere. Ook als we er niet openlijk toe komen om te zeggen dat we boos zijn op God, dan kan de gedachte zelf nog heel levend van binnen aanwezig zijn. En de Heere kent zelfs van verre onze gedachten.

Het is de vraag hoe we moeten reageren als iemand zijn boosheid op God uit. Zowel in de gewone omgang met onze naaste, als ook in het pastoraat. Daarbij moeten we naar mijn mening denken langs de volgende lijnen.

In de eerste plaats moeten we ons wachten voor een directe veroordeling. Het voorbeeld dat u geeft uit de praktijk is dan ook echt iets waardoor ons levenshuis op zijn fundamenteën trilt. Moet het iemand die de Heere vreest al gegeven worden om voor opstand bewaard te blijven, dat geldt zeker voor iemand die de Heere niet kent en geen verstand heeft van geestelijke dingen. Luisteren is dan voorlopig het beste. Laat de ander maar vertellen. Daar heeft hij behoefte aan en het geeft u allerlei aanknopingspunten voor een gesprek. Maar zeg in ieder geval nooit gelijk tegen iemand die met een dergelijke uiting van woede komt dat hij of zij dat niet mag zeggen. Ga maar gewoon naast hem zitten en luister. Maar er komt natuurlijk daarna wel een moment dat u iets moet zeggen. Vraag daarvoor aan de Heere de beste gelegenheid, de juiste woorden en een hart

dat bewogen is met de ander. Op die manier zou het er toe kunnen komen dat hij naar u gaat luisteren. En wat is het dan nodig dat u in plaats van een preek af te steken een persoonlijk getuigenis zou kunnen geven over wie de Heere voor u is. En wat u hebt ondervonden toen het in uw leven moeilijk was. En wat de Heere met al die dingen die er gebeuren mee voor heeft met ons. Maar ook wat God bedoelt met de dagen dat het zonnetje schijnt en er geen sprake is van een dreigende dood.

Met andere woorden: een persoonlijk getuigenis over Wie de Heere voor u is, doet onder Gods zegen meer dan 10 preken over wat hoort en wat niet hoort. Is dat trouwens niet de armoede van de tijd dat er geen levend getuigenis uitgaat van de kerk? En dat kerkmensen niet kunnen vertellen wie de Heere voor hen is? Een jonge man uit de wereld lag op sterven en hij schreeuwde het uit van angst. Zijn ouders gingen ten einde raad naar de burens om hulp, want, zo wisten zij, die gaan naar de kerk. Maar de burens stonden met lege handen en gesloten monden en zagen het schouwspel ontzet aan. Geen woord, geen gebed, geen heenwijzing naar Hem Die zondaren redt van de dood. Is dat niet erg?

Natuurlijk moet hetgeen ik doe en zeg gezegend worden. Ik kan geen mens verder helpen als de Heere Zijn zegen onthoudt. Maar Hij heeft wel beloofd dat wie Zijn getuige is, gezegend zal worden. Omdat het Woord van God nooit ledig tot de Heere wederkeert. En als we misschien op dit moment een moeilijke weg gaan en we kunnen er maar niet onder komen, hebben we, als het goed is, er geen vrede mee en schreeuwt ons hart naar de Heere om hulp en uitkomst. En als we de Heere en onszelf leren kennen gaan we onze onwaardigheid inleven en kan Gods genade over ons leven zo groot zijn, dat we, net als Job, die op ene dag bijna alles verloor, Gode niets ongerijmds toeschrijven en, al is het met een wenende ziel, belijden: De HEERE heeft gegeven, de HEERE heeft genomen, de Naam des HEEREN zij geloofd. Zie toch wat genade vermag! De volgende keer verder.

K. Hoefnagel

Het gesprek tussen Christus en Nicodémus(11)

En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden...

(Johannes 3: 14)

Een van de dingen die we moeten bedenken als we meeluisteren naar het gesprek tussen Christus en Nicodémus, is dat Nicodémus 'een leraar Israëls' was. Een man die vergrijsd was in de bestudering van de Schriften.

Christus de onmisbare Leraar

In Zijn ontmoeting met deze Schriftgeleerde slaat de Heere Jezus nu één van de bladzijden van die Schriften op. Als de grote door God gegeven Profeet en Leraar gaat Hij de Bijbel lezen met Nicodémus.

Hebt u Hem ook zó nodig gekregen? Christus heeft tot Zijn Kerk gesproken: 'Zonder Mij kunt gij niets doen'. Moge het uw en mijn gebed zijn: Gezegende Heere Jezus Christus, ontdek mijn ogen, dat ik aanschouwe de wonderen van Uw wet' (Psalm 119: 18). Alleen wanneer Christus onze ogen ontdekt, zal ons hart brandend in ons worden!

Christus richt in zijn ontmoeting met Nicodémus de aandacht op de geschiedenis van de koperen slang (Numeri 21: 1-9). We hopen er deze en volgende keer over na te denken.

Opstand, ongeloof, ondank

Neemt u de geschiedenis van Numeri 20 en 21 maar een ogenblik erbij. De Israëlieten zijn al dichtbij het beloofde land gekomen. Maar dan krijgen ze te maken met een grote tegenvaller. De koning van Edom verbiedt het volk namelijk door zijn gebied te trekken. Dat betekent dat de Israëlieten een lange omweg hebben te maken, om Edom heen (Numeri 20).

Het voelt voor het volk Israël, alsof ze opnieuw de woestijn in worden gestuurd. En dan wordt de ziel van het volk verdrietig (Numeri 21: 4). De Israëlieten beginnen te murmureren, te mopperen.

We horen hen zeggen tegen de Heere en tegen Mozes: *'Waarom hebt gijlieden ons doen optrekken uit Egypte, opdat wij sterven zouden in deze woestijn? Want hier is geen brood, ook geen water, en onze ziel walgt over dit zeer lichte brood'* (Numeri 21: 5).

Misschien kunnen we de reactie van het volk begrijpen. Maar laten we ook bedenken, dat het een Godonterende reactie is. Drie dingen klinken duidelijk door in de woorden van de Israëlieten. Allereerst opstand. Het volk is het niet eens met de weg van de Heere.

In de tweede plaats ongeloof. Want de Israëlieten zeggen ten diepste: We zullen nooit in het beloofde land, in Kanaän, aankomen. We zullen sterven in de woestijn. Ook al had de Heere anders beloofd. In de derde plaats ondankbaarheid. Ze waren dagelijks begenadigd, met manna, hemels brood, verzadigd (Psalm 105). Maar over datzelfde manna horen we de Israëlieten hier zeggen: *'Onze ziel walgt van dat zeer lichte brood'*.

'Wij hebben gezondigd'

Als het volk zo spreekt, in opstand, ongeloof en ondankbaarheid, ontbrandt de toorn van de Heere. In Numeri 21: 6 lezen we: *'Toen zond de HEERE vurige slangen onder het volk, die beten het volk, en er stierf veel volks van Israël'*.

De Heere komt met Zijn rechtvaardige straf over de zonden van Israël. Hij zendt vurige slangen. Misschien verwijst dat woord 'vurig' naar de vurige, rode kleur van de slangen. Maar naar alle waarschijnlijkheid is het een verwijzing naar de vurige of brandende pijn die de beet van deze slangen veroorzaakte. Het is ten gevolge van deze slangenbeten dat veel Israëlieten sterven.

Als de ogen van Israëlieten in die omstandigheden opengaan voor wat ze ge-

daan hebben tegenover God, en in welk gevaar ze zich bevinden, gaan ze roepen tot God. Terwijl het gif van de slangen zich al door hun aderen verspreidt en in hun lichaam brandt. We lezen in Numeri 21: 7: *'Daarom kwam het volk tot Mozes, en zij zeiden: Wij hebben gezondigd, omdat wij tegen den HEERE en tegen u gesproken hebben; bid den HEERE dat Hij deze slangen van ons wegneme'*.

De Israëlieten komen in de nood. En vanuit de vrees voor de dood komen ze tot belijdenis van hun zonde: 'Wij hebben gezondigd'.

En tegen die achtergrond lezen we dan in Numeri 21: 8 die wonderlijke woorden: *'En de HEERE zei tot Mozes: Maak u een vurige slang, en stel ze op een stang; en het zal geschieden, dat al wie gebeten is, als hij haar aanziet, zo zal hij leven'*.

In de toorn gedenkt de Heere aan Zijn ontferming. Al heeft het volk zwaar gezondigd, en al is de toorn van God over de zonde van het volk ontbrand, toch geeft de Heere in Zijn ongehouden goedheid een middel waardoor het volk genezing kan vinden van die gruwelijke slangenbeet.

Mozes moet een vurige slang maken of laten maken. Die slang moet hij vervolgens plaatsen op een stang, een lange stok. De bedoeling is duidelijk: De stang met de slang erop moet hoog opgeheven worden. Zodat alle gebetenen de slang kunnen zien. De Heere belooft het Zelf: *'en het zal geschieden, dat al wie gebeten is, als hij haar aanziet, zo zal hij leven'*.

Het is deze indrukwekkende geschiedenis die de Heere Jezus Nicodémus voor de aandacht brengt. Volgende keer hopen we er meer van te horen. Mocht uw en mijn hart brandende in ons zijn!

A.J.T. Ruis

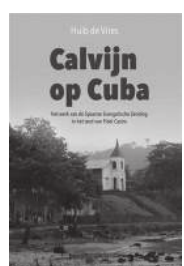
BOEKBESPREKINGEN

M.H. Karels- Meeuse, Uit her hart gegrepen, Het dagboekje van Jessie Thain, gebonden, 99 blz., € 13,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2822-6.

Jessie Thain leefde van 1821-1889. Het gezin Thain behoorde tot de huisvrienden van ds. Robert Murray McCheyne. Haar dagboekje begint op oudejaarsdag 1843, het sterfjaar van haar geliefde predikant, en eindigt in 1847. De persoon en de prediking

van ds. Robert Murray McCheyne hadden een grote plaats in het hart van Jessie Thain. Het dagboekje werd pas meer dan honderd jaar na het schrijven ontdekt. In 1955 werd het in Engeland uitgegeven. In 1980 voor het eerst in Nederland. Nu is het opnieuw uitgegeven aangevuld met foto's, landkaartjes, brieven van Robert Murray McCheyne aan de familie Thain en enkele gegevens van de predikanten die in het dagboekje worden genoemd. In het dagboekje vinden we een weerslag van de lessen die Jessie Thain mocht krijgen uit de prediking en van haar geestelijke bevindingen. Op haar verjaardag schrijft zij op blz. 75 "Als ik nog een jaar gespaard mag worden, dat ik dan geheel verschillend mag zijn van wat ik nu ben, verder op de weg naar Sion, met de aardse dingen meer onder mijn voet en de hemelse dingen meer in het oog, lopende met vlugger tred de loopbaan die mij voorgesteld is, 'ziende op Jezus.' O Heere, vorm mij overeenkomstig Uw gezegende wil en mening, en stel mij in staat om alles wat ik doe in woord of daad, te doen tot Uw lof en eer. O Heere, geef mij een hartelijk verlangen om U in deze wereld te dienen. Stel mij in staat dat te doen in welke situatie ik ook verkeer; en als het Uw wil mag zijn in Uw dienst. Ik zou willen leven tot roem van Uw heerlijke genade, boven alles wensend dat Uw Naam verheerlijkt mag worden."

Huib de Vries, Calvijn op Cuba, Het werk van de Spaanse Evangelische Zending in het land van Fidel Castro, paperback, 141 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-0290-2440.

Het boek geeft een overzicht van het goede werk van de Spaanse Evangelische Zending op Cuba. Opmerkelijk vond ik wat ik las in hoofdstuk 12. Daar wordt vermeld dat ds.

Juan Carlos Saméon door het bestuderen van reformatische geschriften overtuigd werd van het Bijbelse karakter van de kinderdoop. Vele boeken zijn in de loop van de jaren verspreid door de SEZ. Daartoe behoren onder meer: De Institutie van Calvijn en de Christenreis van Bunyan. Mede dankzij de SEZ omarmt een toenemend aantal Cubaanse predikanten het gereformeerde gedachtegoed.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 22 augustus 2017. Dat is dus opnieuw over drie weken. Kopij graag binnen donderdag 10 augustus.

Ontmoetingsdag 'Bewaar het Pand'

De datum voor de volgende ontmoetingsdag is een week naar voren geschoven. Dit komt op Urk beter uit. De nieuwe datum is dus zaterdag 16 september op Urk. Nadere gegevens over sprekers en onderwerp volgen in de volgende aflevering van ons blad.

Opening academisch jaar TUA

D.V. Maandag 4 september in de aula van de TUA, Wilhelminapark 4 te Apeldoorn, aanvang 15.00 uur.

AvH

STUDEREN IN ROTTERDAM

Binnenkort zal *Deo volente* het academisch jaar weer beginnen. Graag attenderen we de studenten in Rotterdam die de weekenden niet thuis doorbrengen, op de mogelijkheid om de diensten van de Jeruzalemkerk in Rotterdam-Kralingen bij te wonen. De diensten worden gehouden om 10.00 en 16.30 uur. Adres: Jeruzalemstraat 95. Van harte welkom. Voor meer informatie, ook over de mogelijkheden om als student catechisatie te volgen, kunt u / jii contact opnemen met ds. A.J.T. Ruis (email: ajtruis@kliksafe.nl; tel. 010-3132474).

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand.**

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 24,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 25,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Reformatische studentenvereniging Depositum Custodi

Depositum Custodi (DC) is een landelijke, reformatische studentenvereniging met ongeveer 100 leden. *DC* is er voor studenten van het WO die zich willen verdiepen in Gods Woord en in de daarop gegronde belijdenisgeschriften.

Elke maand wordt er in Utrecht een lezing georganiseerd rondom een bepaald jaarthema. Verder is er maandelijks een Institutiekring. Deze wordt in verschillende plaatsen gehouden, bijvoorbeeld in Rotterdam, Utrecht, Gouda of Veenendaal.

Op deze avonden wordt een gedeelte uit de Institutie van Johannes Calvijn besproken. Naast deze Institutiekring volg je een tweede studiekekring naar keuze. Hierbij kan je denken aan een Bostonkring, secularisatiekring of een Bijbelstudiekekring.

Tenslotte kent *DC* diverse andere formele en informele activiteiten. De activiteiten van *DC* brengen naast de nodige bezinning ook gezelligheid en vriendschap met zich mee en geven vriendschappen voor het leven!

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be
Telefoon (0032)92230560

CURSUS GEESTELIJKE VORMING

MIDDELHARNIS/SOMMELSDIJK – 2017/2018

Vanaf het seizoen 1978/79 mogen we de lezingen verzorgen voor deze cursus. Tot opbouw van het geestelijke leven in deze hectische tijden. Graag geven we u dan ook de data en de onderwerpen door opdat u deze kunt noteren en anderen daartoe opwekken: Kom ga met ons, en doe als wij... graag ontmoeten we jongeren en ouderen uit de brede regio van onze eilanden en daarbuiten.

Alle avonden worden D.V. op donderdag gehouden.

21 september	Prof. M.J. Kater
"De prediking van de Hebreeënbrief voor vandaag"
26 oktober	Ds. W.A. Zondag
"Bijbelse lessen van professor Agur"
23 november	Ds. P. den Ouden
"U dan die gelooft is Hij dierbaar"
11 januari	Ds. P.D.J. Buys W.A.
"Crisis in het geloofsleven"
8 februari	Prof. A. Baars
"onderwerp nog niet bekend"
8 maart	Dhr. R. van Groningen
"omgaan met verschillen binnen de christelijke gemeente"

De bijeenkomsten beginnen om 19.45 tot 21.30 uur. Worden gehouden in de Rehobôthkerk, Olympiaweg 44 3245 DL Sommelsdijk. Bij de ingang van Middelharnis/Sommelsdijk.

Het cursusgeld bedraagt € 15,- voor de gehele cursus, of € 3.50 per avond, inclusief koffie en excerpt van de lezing. Voor nadere inlichtingen kunt U terecht bij: Kati Mulder, tel. 0187-482443 ('s avonds).

Namens de Stuurgroep. Ds. C. Gielen

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54	Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40	Waardenburg 0418 - 65 20 39
---	-----------------------------------	--------------------------------

 H. de Jongh	 D.D.E. Meliester	 M.K. Ligthart	 A.J. van Lieburg
--	---	--	---

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

www.begrafenisondernemingdejongh.nl